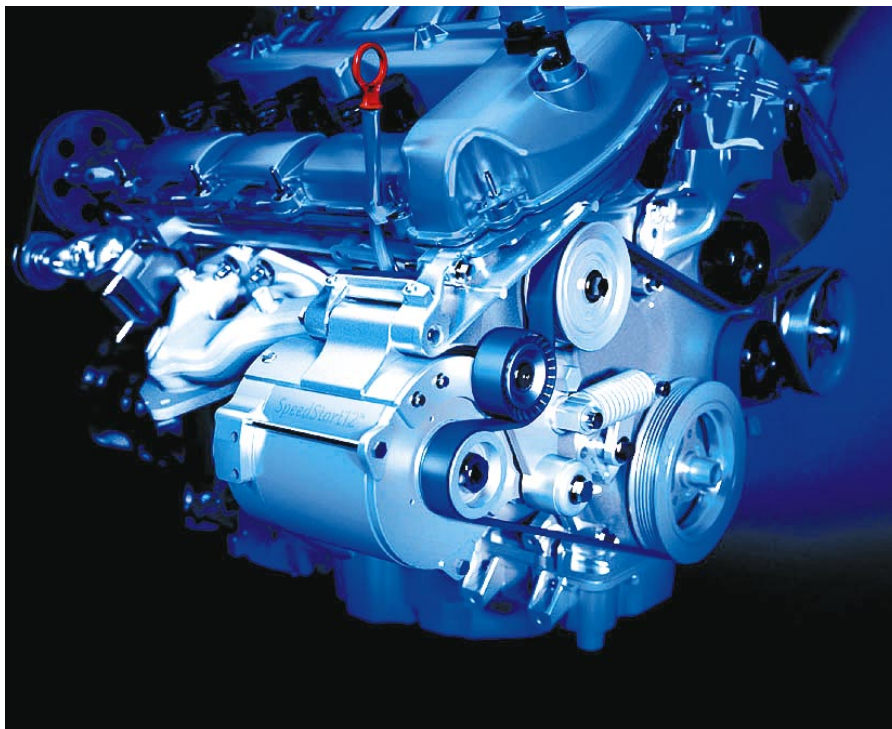

A motort automatikusan újraindító generátor

A gépkocsiszerkezetek fejlesztését eddig sem a szürkeség jellemezte. Az elektronika rá- és beépülése azonban nemcsak színesíti és felgyorsítja, hanem visszanyúló tendenciákkal is gazdagítja azt. Például olyanokkal, mint cikkünk tárgya, a járműmotor automatikus újraindítására is alkalmas generátor.

A motort, a gyújtáskulcs használata nélkül újraindító start/stop rendszert, amely a motor leállításával küszöböli ki az álló gépkocsimotor alapjáratú motorüzemét, többen is gyártanak és forgalmaznak.

Az utólag beépíthető eszközök közül ma csak egyetlenegy van, amely az újraindítást a legkedvezőbb emissziójú motorbeállítással képes végezni. Ez a

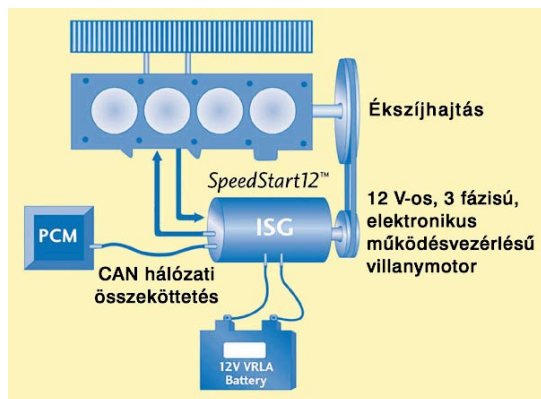
Az ékszíjhajtású Speedstart12™ indítógenerátor beépítése

Visteon Speedstart12™ indítógenerátora, amely a Renault Twingók vezetését intelligens módon hivatott megkönnyíteni.

A Visteon és a Renault úgy határozott, hogy az új villamos gép – ez a Speedstart12™ indítógenerátor – néhány, 12 voltos hálózaton is megalkotható előnyét, a folyó gyártásra (Renault Twingo) visszanyúló fejlesztésével kamatoztatja.

A Speedstart azért intelligens, mert a járműmotort a vezető gázadására nem pusztán logikai és villamos, hanem emissziós kritériumokat is teljesítve indítja be. Úgy, hogy az indítást követő másodpercekben maximális károsanyag-kibocsátás, a hatályos korlátozásokat kielégítve, a lehető legkisebb legyen.

Az intelligens újraindítás egyébként az elkövetkező évek olyan új megoldásának tekinthető, amely éppúgy beleépül a belső égésű motorral hajtott gépkocsi környezetvédelmi eszköztárába, mint a katalizátor, a kipufogógáz-

A Visteon Speedstart12™ indítógenerátor beépítési vázlata

Egy kis magyarázat

Mit értünk visszanyúló tendencián, és mit intelligens módon? Mint ismeretes, várhatóan 2005/2006 tájékaán kezdődik a gépkocsi villamos hálózati feszültségének 42 voltos szintre emelése. Ez kiváló lehetőséget kínál az indító, a generátor és a főtengely torziós lengéscsillapító funkcióit egyesítő, integrált eszköz (első bejelentőjére tekintettel, nevezzük ISAD-nak) bevezetésére is.

A Speedstart12™ működése a Visteon fordulatszám-lólójával és villamos teljesítménymérő műszerével jól szemléltethető és ellenőrizhető

visszavezetés vagy hamarosan a koromszűrő.

A hasonló rendeltetésű korábbi változatok közül említést érdemel a VW Öko Golf és Öko Van járművein alkalmazott megoldása. Ezek dízelmotorjának újraindító rendszere a jármű leállítását (és rögzítő fékezését) követően automatikusan oldotta a tengelykapcsolót. A motor és a jármű újraindítása a gázpedál benyomására következett be.

A legújabbak között hasonló újraindító rendszert Bosch Direkstart néven – az indítómotor és a generátor funkciók egyesítése nélkül – készülő bevezetni. A Siemens pedig, a maga ISAD-programjából visszanyúló fejlesztésként jelentett be kondenzátoros újraindító rendszert.

Speedstart12™

A Visteon Speedstart12™ elnevezésű, gyorsindítónak fordítható indítógenerátora csökkenti a járműmotor tüzelőanyag-fogyasztását és a károsanyag-kibocsátását. Az újonnan fejlesztett indítórendszerrel 5% üzemanyag megtakaríthatását teszi lehetővé úgy, hogy hasonló arányban csökken a motor CO₂-kibocsátása.

A Speedstart funkcióját tekintve 12 V-os villamos hálózaton működő, start/

stop funkciójú, ékszíjjal hajtott, integrált indítógenerátor, amely a jármű megállásakor leállítja a belső égésű motort. Ahhoz, hogy a vezető járművével továbbhaladjon, benyomott fékpedál mellett elegendő a gázpedálra lépnie, és a Speedstart, a másodperc tört része alatt, késedelem nélkül újraindítja a járműmotort.

Mivel a korábbi tapasztalatok szerint a hasonló eszközök rendszerint a menettulajdonságok hátrányára szokták kifejteni levegőtisztaság-védő

hatásukat, az ezt kiküszöbölő, késedelem nélküli motorindítást a próbajárművek kedvező menettulajdonságaként értékelték a tesztpilóták. A menettulajdonságok javulása pedig a legmeggyőzőbb érve a vásárlók meggyőzésének. Bár ez sem lebecsülendő, a rendszer legfőbb előnye az, hogy ezt a jó tulajdonságát az EU elkövetkező emissziós követelményeinek egyidejű kielégítésével, 5%-ot is elérő fogyasztáscsökkenéssel képes kifejteni.

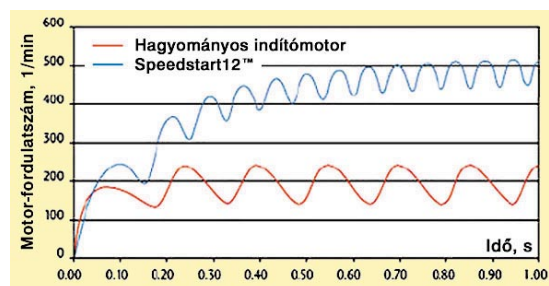
Mindez azért is előnyös, mert a rendszer egyidejűleg, az ACEA (Európai Autógyártók Szövetsége) által javasolt, 2008-ig elérendő 25%-os CO₂-kibocsátás csökkentési törekvéseknek is hatásos eszköze.

A Speedstart gyorsan (átlagosan 0,4 másodperc alatt) és alig hallhatóan, külön indítómotor használata nélkül indít. Olyan dinamikával, amely –30 °C-os hidegben is fölöslegessé tette külön indítómotor használatát, a kísérlet tárgyául választott 3 liter lökettérfigatú motor beindításakor. A Speedstart töltési hatásfoka generátorüzemben mintegy

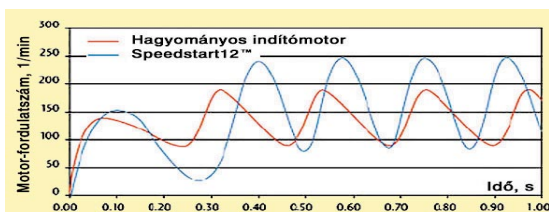
20%-kal meghaladja a körmospólusú generátorokét. Teljesítménye tartós üzemben eléri a 3 kW-ot, ami további villamos fogyasztók áramellátását teszi lehetővé.

A Speedstart a generátor feszültség-szabályozóját és a villanymotor működését szabályozó elektronikát is magába foglaló, többfunkciójú kompakt eszköz. Alkalmazása nélkülözhetővé teszi a különálló generátor és indítómotor, továbbá, egyes esetekben az indító fogaskoszorú használatát is. Innovatív ékszíjhajtása miatt az indítógenerátorral szemben nem merül fel beépítési korlátozás.

Bár a Speedstart mind hagyományos, mind zárt cellájú (VRLA) akkumulátorokkal együtt üzemeltethető, a gyakori indítások a szokásosnál nagyobb

1,8 literes lökettérfigatú, 4 hengerű motor, hagyományos indítómotorral, és Speedstart12™, 25 °C hőmérsékleten, indítógenerátorral végzett beindításának diagramja

1,8 literes lökettérfigatú, 4 hengerű motor, hagyományos indítómotorral, és Speedstart12™, –30 °C hőmérsékleten, indítógenerátorral végzett beindításának diagramja

tárolóképességű akkumulátorok megválasztását indokolják. A Visteon a Speedstart-rendszert, a Renault-on kívül, egyéb európai gépkocsigyártó megrendelésére gyártja.

42 voltosan

A gépkocsi olyan új szolgáltatásai, mint amelyet például a start/stop

A Speedstart12™ hatásfoka generátorüzemben			
Áramtermelés, A	20	60	100
Hatásfok 1800/min-on, %	80,5	77,7	74,7
Hatásfok 4500/min-on, %	84,5	82,2	78,9
Hatásfok 6000/min-on, %	85,8	84,2	79,1

rendszer jelent, jelentősen megváltoztatják az akkumulátorokkal szemben támasztott követelményeket. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a gépkocsi start/stop rendszerrel végzett halk és emissziószegény gyorsindítására gyakrabban kerül sor, mint a hagyományos indítómotoroséra. Az is nyilvánvaló, hogy a motor leállításának és start/stop indításának időtartama alatt is az akkumulátornak kell ellátnia árammal a villamos fogyasztókat. Ez azt jelenti, hogy a járműakkumulátornak több mint egy percen keresztül, folyamatosan 1 kW körüli teljesítménnyel kell táplálnia a villamos fogyasztókat, majd a motor újraindításához további töltést kell szolgáltatnia. A vázolt igénybevételt követően a lehető leggyorsabban fel kell töltenie,

hogy kielégíthesse a motor és a fedélzet újabb kikapcsolással járó, áramellátási igényét. A jármű élettartama során az akkumulátornak legalább tízezer hasonló ciklust kell kielégítenie, ami összességében egy nagyságrenddel több indítást jelent az eddigieknél.

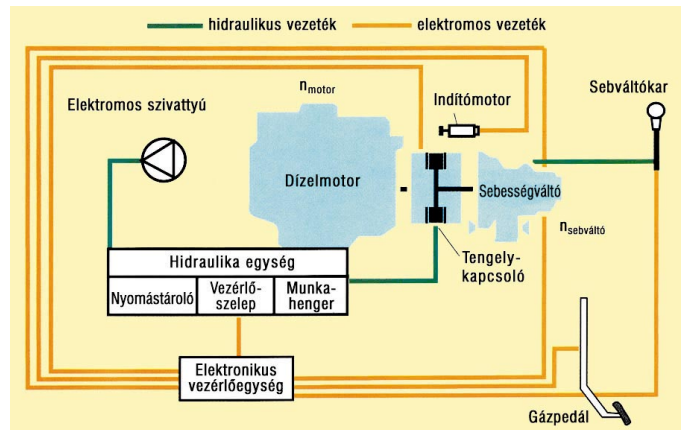
A start/stop rendszer, az IAA-n bejelentett elektromos gyorsítórendszer, és az elektromos fékrendszerek regeneratív fékezése olyan többletigényt jelentenek, amelyek csak lendkerék-indítógenerátorral, és vele összehangolt kapacitású, 42 V-os akkumulátorral elégíthetők ki.

Összegzés

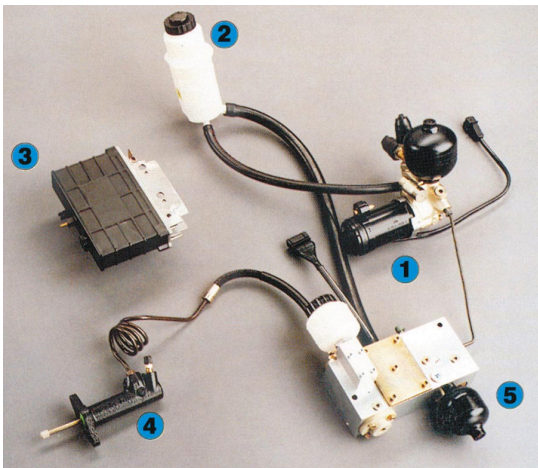
A Speedstart12™ integrált, motorvezérlő és teljesítményelektronikát is magába foglaló, folyadékhűtésű villamos gép, amelynek használata javítja a motortér kihasználását; 3 liter lökettérfogatú motorig nélkülözhetővé teszi a különálló indítómotort és a generátort; generátorüzemben 3 kW teljesítményhatárig, maximálisan 20%-kal nagyobb hatásfokú

áramtermelést tesz lehetővé a hagyományos, körmospólusú generátorénál. Az indítógenerátor az álló motort igen csendes üzemben, 0,4 másodperc alatt képes beindítani, és alapjárat fordulatszámra gyorsítani. Az indítógenerátor $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ hőmérsékletig 2,1 kW teljesítményfelvétellel, 65 Nm indítónyomaték kifejtésére alkalmas. Alapjárat töltési teljesítménye 2 kW. Az új európai menetciklus, reprodukálható körülményei között, 5%-kal csökkenti a motor üzemanyag-fogyasztását. Az indítógenerátort a motorral, a motor erőátvitelének minimális módosítását igénylő, korszerű ékszíjhatás kapcsolja egybe. Az indítógenerátor kompatibilis a ma gyártott 12 V hálózati feszültségű gépkocsimotorok villamos hálózatával, azon helytakarékosan elhelyezhető és működtethető. Az indítógenerátor hosszúsága: 156 mm, átmérője: 146 mm, tömege: 11 kg.

petjan

A VW lendülethasznosító rendszerének felépítése

A VW Öko Golf elnevezésű, katalizátoros dízelmotorokhoz kifejlesztett, lendkerékmozgás-hasznosító start/stop rendszerének részegységei. 1. Hidraulika szivattyú. 2. Hidraulikaegység. 3. Munkahenger. 4. Elektronikus működésvezérlő egység. 5. Hidraulika olajtartály

www.autotechnika.hu

UK DE EU

AUTÓTECHNIKA
Internet
Nagyáruház

Az autóvilág információközpontja

meditor

Napi frissítés! Nézze mindennap!

Magyarország legmagasabb autós információs áruháza 40 emeleten

.hu – névregisztráció

szerverszolgáltatás

honlapkészítés

rendszergazda

Információ: X-Meditor Kft. • Tel.: 96/618-083.